

higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT KUNSGESKIEDENIS N6

1 JUNIE 2018

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 8 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Gedurende die merk van Kunsgeskiedenis moet die lektor ingedagte hou dat daar nie slegs 'n enkele handboek is wat gebruik kan word as 'n riglyn nie.
 2. Verskillende boeke sal gebruik word; daarom kan jy nie 'n nasienriglyn opstel soos in die geval van ander vakke nie.
 3. Die merker moet op hoogte van die vak wees en oop wees vir wat die kandidaat geskryf het.
 4. Leerders moet die korrekte vrae op die regte plekke beantwoord.
 5. Studente moet AL die vrae uit AFDELING A en slegs DRIE uit AFDELING B beantwoord.
-

AFDELING A (VERPLIGTEND)**VRAAG 1**

- 1.1 1.1.1 (a) Samestelling

Die samestelling is in die vorm van 'n driehoek met die punt in die middelste figuur met groot ore. Die figuur wat die swaard waai, is ook die fokuspunt aangesien die lyne van die Lego figure hieronder die kyker se oë daar lei. Aangesien die fokuspunt in die middelste derde van die kunswerk is, is die samestelling goed beplan en gebalanseer met ruimte aan die kante wat ewe gevul is. Die kyker word gedwing om oor die skildery te kyk, aangesien dit in 'n sirkelbeweging van die fokuspunt na die onderste voorgrond vloei en weer opskop. (4)

- (b) Medium en tegniek

Die kunstenaar het dit óf op papier geteken en die prent in hoë resolusie geskandeer óf dit digitaal op 'n rekenaar geteken. Dit is dan gedruk as 'n giclée-druk wat verwys na 'n digitale drukker wat langdurige kleurvaste ink op hoë gehalte suurvrye papier spuit. Baie uitgewes kan gedruk word. (2)

(c) Perspektief

Oorwegend atmosferiese perspektiewe soos die Lego-figure verval, oorvleuel en kleiner word na die agtergrond. Meer kontras, detail en donkerder skakerings in voorgrond figure, met minder detail en kontras aan die agterkant. 'n Paar lineêre perspektiewe is sigbaar in die vierkantige bene van die figure en voorwerpe.

(2)

1.1.2 Ritme word geskep deur herhaling van verskillende vorms, bv. ronde koppe, vierkantige bene, soortgelyke groottes van voorwerpe, patrone en lyne geskep deur die verskillende figure op die hoop.

(2)

(Enige relevante antwoord)

1.1.3 Nee, dit mag verwys na die afvallige heerser of figuur aan die bokant van die hoop wat die ondergang van die soldate/mense hieronder veroorsaak het. Een figuur het engel vlerke gehad en mag simbolies verwys na 'n goeie teenoor kwaad tema. Laat toe vir die student se eie interpretasie van die tema of storie. (Enige relevante antwoord)

(2)

1.2 1.2.1 B is 'n bronsbeeld, terwyl C gemaak is van klip, staal en beton. Bronsbeelde word gewoonlik uit was gesny. 'n Vorm word gemaak van die wasmodel waarna die was dan uit die vorm gesmelt word. Gesmelte brons word dan in die vorm gegooi. Wanneer dit afgekoel word, verhard dit en word dit uit die vorm verwyder. Dit is gepoleer of afgewerk in die kunstenaar se keuse van tegniek. Bronsblokke of plate kan ook gesweis word om die gewenste vorm te skep.

In C het die kunstenaar verskillende groottes van graniet en klippe gevorm en dit soos 'n legkaart in 'n vorm van 'n kop geplaas. Dit is dan van binne af vas sement om die klip in plek te hou. Die kunstenaar kan ook bo-op 'n staalstruktuur werk en die verskillende vorm klippe op die struktuur versamel.

Beloon studente met punte vir soortgelyke argumente.

(Enige relevante antwoord)

(4)

1.2.2 Beide kunswerke is portrette of koppe. Albei lyk gefragmenteer en figuurlik verteenwoordig. Albei is herkenbaar as gesigte, maar nie realisties nie. (Enige relevante antwoord)

(2)

1.2.3 In B is die gesig minder herkenbaar as C, maar nie abstrak soos 'n mens 'n neus, oor en vorm van die kop kan herken nie. B is dus ekspressief, gefragmenteerd en figuurlik voorgestel, aangesien dit die opvanger moet wees wat die vervormde vorm interpreteer.

In C is die kunswerk meer realisties en die gesig is nader aan die werklikheid, aangesien dit maklik herkenbaar is soos gesien in oë, neus, ore en mond. Dit is dus 'n naturalistiese voorstelling van 'n akkuraat gevormde kop met vervormde en verlengde nek en ronde klipbalansering op die kop.

(4)

- 1.2.4 Laat die student se eie antwoord met goed gemotiveerde redes toe.
(Enige relevante antwoord) (2)
- 1.2.5 Laat die student se eie antwoord met goed gemotiveerde redes toe.
(Enige relevante antwoord) (2)
- 1.3 1.3.1 D - Portchie. Dit het geen betekenis nie, is swak geverf en lyk kinderagtig. Die samestelling is glad nie beplan nie en alle elemente in die werk is met dieselfde sterk intensiteit geverf. Die kunstenaar verkoop sy werk aan die onopgevoede kuns publiek wat sy kuns koop vir die helder gelukkige kleur, speelse tonele en dekoratiewe doel. Laat studente toe om hul eie mening oor hierdie werk te gee, maar studente met 'n goeie geskiedenis van kunskennis moet onderskeid kan tref tussen beeldende kunste en kommersiële kuns.
(Enige relevante antwoord) (4)
- 1.3.2 Albei werke het bome, wit geboue, dramatiese wolke en figure op die voorgrond. Beide is geverf met olieverf op doek in landskapformaat. (4)
- 1.3.3 D - Kinders spring tou voor hul huis met fiets, hoenders en blomme.
E - Mense wat buite 'n kerk bymekaarkom om sosiaal te kommunikeer. Historiese skildery uit koloniale tye wat 'n alledaagse toneel dokumenteer. (2)
- 1.3.4 Pierneef – Die kunstenaar word gerespekteer deur kunshandelaars en kunsbeleggers as 'n vroeë Suid-Afrikaanse kunstenaar. Sy kunswerke word gesog en word gereeld op veilings verkoop met goeie opbrengs op belegging.
Die werk is meesterlik geverf met goed beplande samestelling en kundige tegniek. Die lineêre en atmosferiese perspektief word oortuigend verteenwoordig. Die kunstenaar is nie bekend daarvoor dat hy talle figure in sy kuns ingesluit het nie en hierdie proporsionele korrekte figure voeg waarde tot die werk by en maak hierdie werk uniek. (Enige soortgelyke of ander goeie argumente moet korrek gemerk word.) (4)

[40]

VRAAG 2

Studente moet die werk van Monet en een ander kunstenaar bespreek. Hulle moet kies uit Pissarro, Sisley en Renoir. Oorsprong van die beweging: Verwys na die invloed van lig, Manet / Degas, kamera / fotografie, nuwe pigmente, Japannese kuns, kleurteorie en vlugtige oomblikke. Hoofkenmerke van die beweging, bv. invloed van lig en atmosfeer, skilderye uit die deure, vlugtige kwasmerke, toepassing van impasto, alledaagse tonele, ens. Monet moet bespreek word - twee of meer kunswerke moet bespreek word soos die Sunrise, Rouen-katedraal, Saint-Lazare-treinstasie of enige ander ander kunswerk. (10 punte per kunstenaar) (Enige relevante antwoord)

[20]

VRAAG 3

Studente moet hierdie stelling uitbrei deur die werke van Seurat, Gauguin, Van Gogh of Cézanne te analiseer en moet verwys na spesifieke kunswerke van hierdie kunstenaars. Elke postimpressionis se unieke benadering en eienskappe moet genoem word. Van Gogh word erken vir die simboliese betekenis en ekspressiewe gebruik van kleur en vervorming, bv. *Starry Night* and *Night Café*. Gauguin word op sy beurt herken vir vereenvoudigde en simboliese gebruik van vorm en kleur met 'n sterk godsdienstige en filosofiese invloed in sy werk. Van Gauguin se werke sluit in: *Visie na die Preek*, *Waar kom ons vandaan?* *Wat is ons?* *Waarheen gaan ons?* of *Geel Christus*. Cézanne het klem gelê op 'n meer wiskundige benadering om die onderliggende strukture in die natuur te verstaan en 'n nuwe manier te vind om kleur en vorm te gebruik.

(10 punte per kunstenaar) (Enige relevante antwoord)

[20]

VRAAG 4

Vanuit die inleiding moet studente in staat wees om vas te stel dat dit na Fauvisme verwys. Kunskritici het die naam gegee nadat hulle 'n beeldhouwerk van Donatello onder blinkende doeke gesien het en dit Donatello onder die wilde diere genoem het. Die Franse woord *fauve* beteken wilde dier. Studente kan kortliks na die agtergrond van die kunstenaar en beweging verwys, maar die meeste punte moet afgelei word van die bespreking van die eienskappe van die beweging deur analise van kunswerke. Studente moet Matisse se kunswerke bespreek en kan verwys na *Red Room*, *Madame Matisse*, *Green Stripe* of enige ander werk. Studente moet een kunstenaar kies, bv. *André Derain*, *Maurice de Vlaminck* of enige ander.

(Enige relevante antwoord)

[20]

VRAAG 5

Studente moet Duitse ekspressionisme analiseer en bespreek deur na die kunswerke van *The Bridge* te verwys. Studente moet verteenwoordigende kunstenaars kies, bv. *Kirchner*, *Nolde*, *Heckel* en *Schmidt-Rottluff* van *The Bridge*. Deur die gebruik van toepaslike kunswerke moet studente na die spesifieke eienskappe van die fase verwys.

Marc en of *Kandinsky* van die *Blou Rider*. Deur die analise van toepaslike kunswerke moet studente na die kenmerke van elke fase verwys asook die filosofiese verskille tussen die twee takke noem. Studente sal die kunswerke noukeurig moet selekteer om te kan bespreek hoe elke kunstenaar sy eie emosionele eienskappe in die kunswerk belê het, bv. *Marc* se liefde vir diere in *Blue Horses*. Meer as een werk van 'n kunstenaar kan bespreek word. Deur die gebruik van toepaslike kunswerke moet studente na die spesifieke eienskappe van die fase verwys. (Enige relevante antwoord)

[20]

VRAAG 6

Studente kan bespreek, bv. *Les Demoiselles D'Avignon* (Cezanne fase); *Braque's The Portuguese* (analitiese fase); *Picasso se Stil Lewe met Stoel-Caning* (sintetiese kubisme). Enige ander voorbeelde of kunswerke van die student se keuse mag gebruik word. Gee punte vir die eerste TWEE fases indien die student al drie bespreek het. GEEN punte vir oorsprong of invloede nie.

(10 + 10)

[20]

TOTAAL AFDELING A: 140

AFDELING B

Beantwoord enige DRIE vrae in hierdie afdeling.

VRAAG 7

Die student moet die stilistiese eienskappe van Futurisme analiseer deur die werk van TWEE futuristiese kunstenaars te kies wat van Boccioni, Marinetti, Balla en Severini gekies word. Hulle moet die volgende eienskappe noem aan die hand van spesifieke kunswerke: 'n paar agtergrondinligting, Futuristiese manifes of motivering agter nuwe benadering, die verheerliking van oorlog en spoed. Studente moet verwys na spesifieke voorbeelde en moet ook verwys na die gebruik van verskillende materiale en tegnieke.

(Enige relevante antwoord)

[20]

VRAAG 8

Studente kan kortliks die politieke agtergrond en kunstenaars se oortuigings kortliks bespreek. Studente moet op die agtergrond van hierdie beweging uitbrei en verwys na Rusland se lang geskiedenis van kulturele kontak met Wes-Europa. Studente kan verwys na die 1917-Revolusie, Jack of Diamonds-show, invloed van Futurisme en Kubisme, revolusionêre politieke regime wat nou verband hou met die revolusie in die kuns.

Studente moet uitbrei deur die werk van Malevich te bespreek asof hulle by die uitstalling met hom vergader het. Verwys ook kortliks na die agtergrond en invloede van die kunstenaar. Daar moet na meer as een werk verwys word aangesien die student moes dink dat hulle die uitstalling bygewoon het, bv. Vrou met Emmers: Dinamiese Reëling, Suprematistiese Konstruksie, Vlieg 1915 of enige ander werk.

(Enige relevante antwoord)

[20]

VRAAG 9

9.1 Oorsprong en invloede van De Stijl

Invloede: WO 1, bring kalm en orde terug, Kubisme, soek suiwer abstraksie, eienskappe, bv. groep kunstenaars, Nederlandse tydskrif, horisontale en vertikale lyn, primêre kleur, swart en wit, ens.

(8)

9.2 Piet Mondrian se kunswerke

Piet Mondrian se kunswerke, bv. Komposisie met Rooi, Blou en Geel, Broadway Boogie Woogie, Oorwinning Boogie Woogie, Komposisie in kleur A of enige ander van sy werke. Van Doesburg-kunswerk: Komposisie IX (kaartspelers). Die gebruik van swart, handgeverfde horisontale en vertikale lyne; slegs primêre kleure - rooi, blou en geel - en verwys na relevante kunswerke. Vereenvoudiging van vorm in sy puristiese vorms - vierkant en reghoek,

goed gebalanseerde komposisies, wiskundige benadering tot skilderkuns. Verwys na Mondrian se skuif na Amerika en kunswerke wat daar gemaak is.

(Enige relevante antwoord)

(12)

[20]

VRAAG 10

Om ten einde hul begrip van die konsepte en eienskappe van Dada te demonstreer, moet studente soveel as moontlik van Duchamp se kunswerke bespreek, bv. pasklaar ('readymades'), bystand pasklaar ('assisted readymades'), seksmasjiene, selfone, werk wat per toeval geproduseer word, ens. Studente kan ook verwys na ander voorbeelde wat hulle bestudeer het.

- Pasklaar ('Readymades') - *Fountain, voor die gebreekte arm* (sneeu skop)
 - Bystand pasklaar ('Assisted readymades') - *LHOOQ, Fietswiel*
 - Seksmasjiene - *Bruid het selfs van haar oujongkêrels kaal ontbloot*
- (Enige relevante antwoord) **[20]**

VRAAG 11

Daar moet na verskeie tegnieke verwys word, aangesien dit deel van die eienskappe is, bv. outomatisme, kans, frottage, outomatiese tekening, teorieë van die onderbewussyn deur Freud, kuns van die kranksinnige, kinderkuns.

Kunswerke van Salvador Dalí van Naturalistiese Surrealisme, bv. Volharding van Geheue; Akkommodasie van Begeerte; Sagte konstruksie met Gekookte Bone; of enige ander werk.

Ander kunstenaars waaruit studente kan kies is Ernst, Magritte, Masson, Miró en enige toepaslike kunswerk, bv. Miró's Painting 1933 of enige ander toepaslike kunswerk.

(Enige relevante antwoord) **[20]**

VRAAG 12

Verwys na die verskillende prosesse en benaderings wat elke kunstenaar gebruik om sy/haar kunswerk te skep. Studente moet aksie skildery bespreek deur te verwys na die proses wat Pollock of De Kooning gevolg het om hul kuns te skep. Daar moet verwys word na, bv. rol die doek op die vloer uit, verf drup en loop op die kunswerk, meng verf met sand, kies en sny uit die beste deel, ens.

Vir Kleurveldskildery moet studente na werke van Newman of Rothko of Frankenthaler verwys met relevante voorbeelde, aangesien hul tegnieke heeltemal verskil van Pollock s'n.

(Enige relevante antwoord) **[20]**

VRAAG 13

Studente kan verwys na kunswerke deur Close (Big Self Portrait of Linda), Estes (Bus refleksie), Pearlstein (Twee vroulike modelle met Regency-sofa), Hanson (Beeldhoukuns: Supermarket Shopper/Toeriste) of enige ander. Verwys na spesifieke tegnieke. Spesifieke verwysing moet gemaak word na die invloed en konsepte van fotografie.

(Enige relevante antwoord) **[20]**

VRAAG 14

Studente moet TWEE kunstenaars bespreek, maar kan verwys na meer as een kunswerk van elke kunstenaar. Verteenwoordigende voorbeelde van Amerikaanse Popkuns sluit in kunstenaars soos Warhol, Rauschenberg, Johns, Rosenquist, Oldenburg en Lichtenstein. Studente kan verwys na Richard Hamilton: Wat is dit wat vandag se huise so mooi maak? Peter Blake of David Hockney van die Britse popkuns en kunswerke van hierdie kunstenaars wat hulle bestudeer het.

(Enige relevante antwoord)

[20]

VRAAG 15

Op een of ander manier moet studente verwys na die stelling en toepaslike werke deur meer as een konseptuele kunstenaar kies. Studente kan kies uit landkuns (sommige bronne verwys na landkuns as deel van konseptuele kuns), opvoeringskuns, gebeure, nuwe media, videokuns, rekenaargrafika, ens. Sommige bekende kunstenaars sluit Joseph Buys, Bruce Nauman, Kaprow, Kosuth, ens, in.

(Enige relevante antwoord)

[20]

TOTAAL AFDELING B: 60
GROOT TOTAAL: 200